

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU

(2017-2021 VERİLERİ)

Mehmet BESLEME- Figen GÜL DÖNMEZ

İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası
2022

İSKENDERUN TSO

Telefon: +90 (326) 6145225 (pbx)

Fax: +90 (326) 6145752

E-mail: info@iskenderuntso.org.tr

Adres: Yenişehir, Atatürk Blv. No:51 D:1, 31200 İskenderun/Hatay

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

İçindekiler

1. İSKENDERUN HAKKINDA	3
1.1 İskenderun'un Tarihçesi	3
1.2 İskenderun Hakkında İdari Bilgi	3
1.3 İskenderun'un Nüfusu	4
1.4 İskenderun'un Coğrafi Yapısı	4
1.5 İskenderun'un Stratejik Önemi	4
1.6. Bölgedeki Lokomotif Sektörler	5
1.6.1 Demir ve Çelik Sektörü	5
1.6.2 Filtre Sektörü	6
1.6.3 Lojistik.....	7
1.6.4.Su Ürünleri.....	8
1.6.5 Tarım.....	8
1.6.6 Turizm.....	8
1.7 Sanayileşme	8
1.8 İskenderun'daki Tarihi Ve Turistik Yerler	9
2. MEVCUT DURUM ANALİZİ	11
2.1. İskenderun Ticaret Ve Sanayi Odası	11
2.2 İskenderun Ticaret Ve Sanayi Odası Üye Demografik Yapısı	12
2.3 Ticaret Ve Sanayi Verileri	13
2.3.1 Ticaret Potansiyeli	14
2.4 Ticaret Sicil Birimi Performansı	15
2.5 Oda Birimleri Belge Performansı (Adet)	16
2.6 Dış Ticaret Belgeleri Performansı (Adet)	16
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	17

1. İSKENDERUN HAKKINDA

1.1 İskenderun'un Tarihçesi

İskenderun'un tarihi M.Ö 2000'li yıllara kadar uzanmaktadır. Hititlere, Fenikelilere ev sahipliği yapan kent, M.Ö 333 yılında Asya seferine çıkan Büyük İskender tarafından ISSOS yakınlarında kazandığı zafer sonrasında Alexandretta adıyla kurulmuştur.

1517'de Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sırasında Osmanlı İmparatorluğu'na katılmış, 1. Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Mütarekesini müteakip 1918 tarihinde Fransızlar tarafından işgal edilmiştir. 21 Ekim 1921'de Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması doğrultusunda Hatay'da İskenderun Sancak İdaresi kurulmuştur. Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık tanınması için yapılan çalışmalar üzerine Türk Hükümetinin müdahalesi ile 1937'de Bağımsız Hatay Devleti kurulmuş, Hatay Meclisi Hatay'ın Anavatana katılması kararı alarak 05.07.1938 tarihinde İskenderun Türkiye sınırlarına dâhil olmuştur.

İskenderun'un Ortadoğu'yu Avrupa'ya bağlaması ve liman görevi yapabilecek durumda olmasına rağmen, komşu olan Akdeniz Ülkeleri Limanları ile rekabeti ve bölgenin elverişsiz şartları sebebiyle potansiyelini tam olarak ortaya koyamamıştır. 19. yüzyılın sonlarına doğru, İskenderun ticaretinde bir hareketlenme olmuştur. Bu gelişme; Irak ve İran'ın ithalat ve ihracatına bağlı olarak yaşanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumunun Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2018 yılında Hatay'ın nüfusu 1.609.856 olup, İskenderun'un 2018 yılı nüfusu ise 248.335 olarak belirlenmiştir. İskenderun ise, Türkiye'deki birçok ilden daha büyük ilçelerinden biridir. Şehrimiz ticarete, sanayide, lojistik ve turizm alanında hızla gelişmektedir.

İlçemizin coğrafi yapısına değinmek gerekirse; İlçemizin batı bölümünü Akdeniz çevreler, doğusunda yüksekliği 2.262 metreyi bulan Amanos Dağları, kuzeyinde Payas, Güneydoğusunda Belen, güneybatısında Arsuz İlçesi yer almaktadır. İlçemizin yüzölçümü 247 km² olup kıyı uzunluğu ise 29,6 kilometredir.

Bölgemizin sosyal yapısına ilişkin bilgi vermek gerekirse İskenderun; etnik kökenleri, dilleri ve dini inançları farklı insan gruplarını asırlardır huzur ve barış içerisinde yaşayabildiği ender şehirler arasında yer almaktadır. En kalabalık nüfusa sahip Sünni Türkler, Nusayriler (Alevi Araplar), Sünni Araplar ve Kürtlerin yanı sıra Çerkezler ve Ermeniler de İskenderun'un çok kültürlü yapısını oluşturur. İlçemizde; Rum Patrikhanesine bağlı 3 Kilise, Vatikan'a bağlı 1 Kilise, İstanbul Ermeni Patriğine bağlı 1 Kilise ve 1 Musevi Havrası bulunmakta olup kentimizin kültürel çeşitliliğini oluşturmaktadır.

1.2 İskenderun Hakkında İdari Bilgi

İlçemiz, 2012 yılına kadar, 1 merkez belediye, 13 belde belediyesi ve 37 köy olarak teşkilatlanmakta iken, kabul edilen 6360 Sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" hükümleri gereğince; Arsuz Belediyesi merkez olmak üzere, 7 belde belediyesi ve 25 köy ilçemizden ayrılarak Arsuz İlçesine bağlanmış olup, bu doğrultuda ilçemizin idari yapısı İlçe Belediyesi ve 45 mahalle olarak teşkilatlanmıştır.

1.3 İskenderun'un Nüfusu

Türkiye İstatistik Kurumu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 2018 yılında Hatay'ın nüfusu 1.609.856 olup, İskenderun'un 2018 yılı nüfusu ise 248.335 olarak belirlenmiştir.

1.4 İskenderun'un Coğrafi Yapısı

Hatay'daki Amanos Dağları'nın eteklerinde, genişliği 5 kilometrekareyi bulan alan üzerinde kurulmuş olan İskenderun 37 derece kuzey enlemi ile 36-37 derece doğu meridyenleri üzerinde yer almaktadır. Bölgemiz coğrafi konumu gereği; deniz, kara ve hava ulaşımına elverişli bir lokasyonda yer almaktadır. İskenderun; batısında Akdeniz, kuzeyinde Dört Yol ilçesi, doğusunda Amanos Dağları ve güneyinde il merkezi Antakya ile çevrilidir. İskenderun; sahip olduğu körfezi, doğal yapısı, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle güneyin incisi olarak tabir edilmektedir. İskenderun'da yaz ve kış mevsiminde sürekli olarak akan önemli bir akarsu yoktur. Yeraltı suları da içme suyu olarak kullanılmaktadır.

Bir körfez şehri olan İskenderun'da İskenderun Limanı; İç Anadolu, Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin ithalat ve ihracat kapısı görevini üstlenmektedir. Mersin'den Şırnak'a, Malatya'dan Kilis'e kadar geniş bir bölgenin sanayicileri ve ihracatçıları için önemli ve avantajlı bir liman haline gelmiştir. Ayrıca başta Kuzey Irak olmak üzere Orta Doğu'nun transit ticareti için büyük önem arz etmektedir.

İskenderun Limanı'nın Teknik Özellikleri

Limn Sahası	1.000.000 m ²
Rıhtım Sayısı	8 Adet
Konteyner Rıhtım Derinliği	15,5 metre
Genel Kargo Rıhtım Uzunluğu	732 metre
Konteyner Rıhtım Uzunluğu	920 metre
Reefer Plug	600 Adet
Konteyner Kapasitesi	1.000.000 TEU / Yıl
Dökme Yük Kapasitesi	2.500.000 Ton / Yıl
Genel Kargo Kapasitesi	600.000 Ton / Yıl
Ro-Ro Kapasitesi	120.000 Araç / Yıl
Ro-Pax Kapasitesi	30.000 Tır / Yıl

1.5 İskenderun'un Stratejik Önemi

Yaklaşık 250.000'lik nüfusuyla İskenderun; Hatay ilinin en büyük 2. ilçesi olmasının yanı sıra Türkiye'nin önde gelen en büyük ilçelerinden biri olup, özellikle ticaret, sanayi, deniz ticareti ve turizm alanında hızla gelişen güzide bir kenttir. Tarihi geçmişi, kültürel yapısı, sanayi ve ticaret sektöründeki gelişmeler, ekonomi unsurları, deniz, yayla ve inanç turizmi bakımından sahip olduğu zengin potansiyeli, farklı din ve mezhep

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

mensubu insanların kardeşlik, barış ve hoşgörü içerisinde yaşayarak örnek teşkil eden bir yer olması bakımından önem arz eden İskenderun, aynı zamanda sahip olduğu Körfez liman sahası ile de ülke genelinde adından sıkça söz ettirmektedir. İskenderun'da çok sayıda fabrika ve endüstri kuruluşu faaliyet göstermektedir. Ayrıca bir tane Organize Sanayi Bölgesi tam kapasite hizmet vermektedir. Organize Sanayi Bölgesi'nin dolmasıyla birlikte İkinci Organize Sanayi Bölgesi inşaatı için çalışmalar da süratle devam etmektedir. Hatay İskenderun'un sanayisi 1970'li yıllara kadar tarım ve tarıma dayalı sanayi alanlarında gelişim göstermiştir. Özellikle endüstriyel tarım ürünü olan pamuğun işlenmesi amacıyla, çırçır prese fabrikaları kurulmuştur. İskenderun Demir Çelik fabrikasının 1975 yılında itibaren kademeli olarak üretime geçmesinin ardından özellikle İskenderun ve Payas bölgesinde, demir çelik endüstrisine dayalı haddehaneler, makine, filtre üretim tesisleri kurulmaya başlanmıştır. Bölgemizin önde gelen sanayi kuruluşları arasında yer alan İskenderun Demir ve Çelik A.Ş. Türkiye'nin güneyinde İskenderun Körfezi'nde bulunan en büyük demir-çelik işletmelerinden biridir. Tesisler İskenderun'un 17 km. kuzeyinde Karayılan ve Yakacık yöresinde kurulmuştur. İsdemir; Türkiye'nin kuruluş tarihi itibari ile üçüncü, uzun mamul üretimi açısından ise en büyük entegre tesisidir. Kuruluş çalışmalarına 1966 yılında başlanan İsdemir, 25 Mart 1967 tarihinde Sovyetler Birliği ile yapılan Teknik ve Ekonomik İşbirliği anlaşması kapsamında projeler yaptırılmak suretiyle, 10 Ekim 1969 tarihinde fabrika kuruluş anlaşması gerçekleştirilmiştir. 1,1 milyon ton/yıl blum kapasitesinde kurulması planlanan tesisin temeli 3 Ekim 1970 tarihinde atılmıştır. İnşaat ve montaj faaliyetlerinin tamamlanmasını müteakiben üretim üniteleri 1975 yılından itibaren kademeli olarak işletmeye alınmış olup, günümüzde İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl açıklanan 500 büyük sanayi kuruluşları arasında ilk 10'da yer almaktadır. 3 büyük ilin dâhil edilmediği Anadolu'nun 500 Büyük Şirketi sıralamasında Hatay'dan 17 firma yer almaktadır. İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesine ise 2018 yılında Hatay'dan 13 firma girmiştir. Bu firmaların büyük bir bölümü demir çelik ve metal sanayinde faaliyet göstermektedir.

2021 Yılında 500 Büyük Sanayi Kuruluşuna Giren Hataylı Firmalar	
Sıralama	Firma Unvanı
5	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.
14	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.
98	Tosyalı Filmaşın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.
129	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.

Bir firmanın sanayici olarak tanımlanabilmesi, sanayici olmanın imkânlarından ve avantajlarından yararlanabilmesi için Sanayi Sicil Belgesi'ne sahip olması gerekmektedir.

1.6. Bölgedeki Lokomotif Sektörler

1.6.1 Demir ve Çelik Sektörü

Bölgemizin önemli sektörleriyle ilgili bilgi vermek gerekirse; katma değer yaratan, istihdam sağlayan ve endüstrinin lokomotifi pozisyonundaki demir çelik sektörünün, bölgemizde oldukça gelişmiş olduğunu söyleyebiliriz. Hatay İskenderun, ham çelik ve yassı çelik üretiminde Türkiye'de 1. sırada yer almaktadır. Türkiye Çelik Üreticileri Derneği'nden alınan bilgilere göre; ülkemizin toplam çelik üretim kapasitesi 51,5 milyon tondur. İskenderun Körfez Bölgesi'nin çelik üretim kapasitesi ise toplam kapasitenin

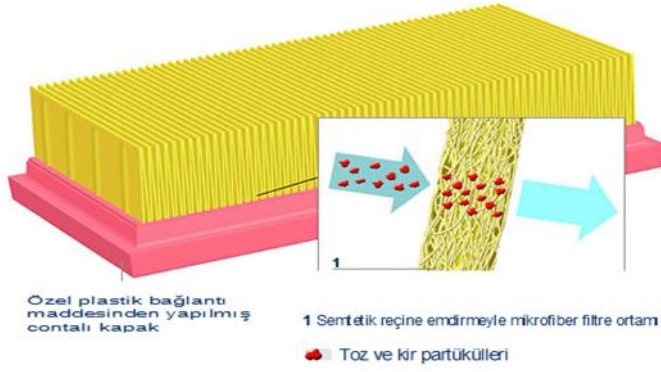
16,7 tonluk yani yaklaşık %32,4'lük bölümünü oluşturmaktadır.2017 yılında Türkiye'de üretilen 37,5 milyon tonluk ham çeliğin yaklaşık 7,5 milyon tonluk bölümü yani ortalama %20'si Hatay'da üretilmiştir.Bölgemizde üretilen; çelik boru, kütük demir, kangal demir, inşaat demiri, rulo sac, profil ve sandviç panel gibi demir çelik ürünleri yurtiçi pazarlarının yanı sıra ve Amerika, Avrupa, Ortadoğu ve Uzakdoğu pazarlarına da büyük ölçüde ihraç edilmektedir.Bölgemizin lokomotifi olan demir çelik sektörünün ilerlemeye devam edeceği ve 2. Organize Sanayi Bölgesi'ne yapılan yeni yatırımlarla, İskenderun'un demir çelik sektöründeki rekabet gücünün artacağı düşünülmektedir.

1.6.2 Filtre Sektörü

Otomotiv ana sanayi firmalarının taleplerine ve piyasadaki aktif taşıtların ihtiyaçlarına yönelik uygun parça üreten otomotiv yan sanayi sektörlerinden bir tanesi de filtre sektörüdür. Otomotiv sanayisinin önemli bir kolu olan filtre sektörünün Türkiye'deki üretim merkezi Hatay İskenderun'dur. Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı ve Sanayi Sicili verilerine göre, Türkiye'de yaklaşık 70 adet filtre üreticisi bulunmaktadır. Hatay'da ise 14 adet filtre üreticisi faaliyet göstermektedir. Türkiye'de üretilen otomotiv ve yan sanayi filtrelerinin yaklaşık %65'lik bölümü bölgemizde üretilmektedir. Bölgemizde üretilen ve ihraç edilen filtre çeşitleri; yağ filtresi, su filtresi, hava filtresi, kabin filtresi, kurutucu filtre ve yakıt filtresi olarak sıralanabilmektedir. Bölgemizde faaliyet gösteren filtre üreticilerinin ortalama 2.500 kişilik istihdam yarattığı bilinmektedir. Son beş yıllık rakamlar incelendiğinde, bölgemizden yıllık olarak yapılan filtre ihracatının yaklaşık 35-40 milyon dolar civarında olduğunu ifade edebiliriz.

Bölgemizdeki filtre sektörünün bir diğer önemli özelliği ise ihracatın; Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere ve İtalya gibi ileri sanayi düzeyine sahip Avrupa Ülkelerine yapıyor olmasıdır. Bu husus, bölgemizdeki filtre sektörünün gelişmişlik düzeyini açıklayan bir unsur olmaktadır.

1.6.3 Lojistik

Hatay, Türkiye'nin hem Kuzey-Güney hem de Doğu-Batı yönlü ekseninde kesişen bir il olmakla beraber, ticaret merkezlerini birbirine bağlayan coğrafi konumu ile oldukça önemli bir geçiş noktasıdır. Bölgemiz, Avrupa'nın Ortadoğu'ya bağlanması noktasında stratejik açıdan oldukça önemli bir konumdadır. Bölgemiz lojistik sektörü açısından Türkiye'nin önemli merkezlerinden biri olması sebebiyle birçok avantaja sahiptir.

Bu hususları ifade etmek gerekirse;

- 2007 yılından bu yana hizmet veren Hatay Havalimanı İskenderun'a 30 km, Antakya'ya 27 km uzaklıkta bulunmaktadır.
- İskenderun'da ulusal demiryolu ağı bağlantısı bulunmakta; Mersin-İskenderun hattında 1 adet yolcu treni, İskenderun-Adana arası karşılıklı çalışan 3 adet ve İskenderun-Gaziantep arasında çalışan ise 13 adet yük treni hizmet vermektedir.
- 2017 yılsonu itibariyle, Hatay'da uluslararası yük taşımacılığı yapan kayıtlı 8.825 adet araç bulunmaktadır.
- İlimiz doğu-batı otopan hattında yer almakta olup, batı pazarlarına erişim kolaylığı sağlamaktadır.

Cilvegözü ve Yayladağı sınır kapılarının Ortadoğu Ülkelerine açılması, İskenderun Körfezi'nin stratejik konumu ve bölgemizin demiryolu ağı bir arada düşünüldüğünde, bölgemizin lojistik sektöründeki potansiyelinin yüksek olduğu ifade edilebilmektedir. Bölgemizde birçok liman ve iskele bulunmaktadır. Doğal liman özelliğine sahip İskenderun Limanı, Akdeniz'in en büyük ve en modern konteynır terminalleri arasında yer almaktadır. GAP bölgesinin dünyaya açılan en yakın kapısı konumunda olan limanımız, son teknoloji makine ve ekipmanlara sahiptir. İskenderun Liman Başkanlığı'nın yetki sahasında; 2 liman, 2'si yapım aşamasında 12 iskele, 5 balıkçı barınağı ve 7 şamandıra bulunmaktadır. Hatay'da 50.000 dönümlük araziye kurulacak olan Hassa OSB ve Amanos Tüneli gibi yatırımların tamamlanması ve diğer sektörlerle entegre edilmesiyle, limanlarımızın yıllık elleçleme kapasitesinin büyük oranda artacağı öngörülmektedir. Ayrıca yapımı bitmek üzere olan Karadeniz Akdeniz Bölünmüş Yol Projesi'nin tamamlanmasının ardından, Akdeniz'deki illerimiz Karadeniz'deki illerimize ve Kuzey-İskandinav ülkelerine erişimde nakliye maliyetleri açısından önemli bir avantaj sağlamış olacaktır. Aynı şekilde Karadeniz'deki illerimiz de, hem Akdeniz'e hem de İskenderun Limanı üzerinden Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerine ulaşımında, ciddi bir lojistik avantaja sahip olacaktır.

1.6.4.Su Ürünleri

Bir Körfez Kenti olan İskenderun'da su ürünleri sektörü oldukça gelişmiştir. İskenderun Körfezi'nde birçok çeşit balık bulunmaktadır. Körfezimizde özellikle; lagos, karides, dil balığı, çupra, kaya balığı ve gümüş balığı avlanmaktadır. Bölgemizden; Lübnan'a, Libya'ya, İsrail'e ve Irak'a yıllık yaklaşık 20 milyon dolarlık su ürünleri ihracatı yapılmaktadır.

1.6.5 Tarım

Tarım sektöründe Hatay İskenderun'u bir arada düşünmek gerekirse; Hatay'da toplam 552.400 hektar arazi varlığının 275.578 hektarını (%50) tarım alanları oluşturmaktadır Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre;2018 yılı itibariyle, Hatay'ın ihracatının yaklaşık %30'luk bölümünü tarımsal ürünler oluşturmaktadır.2018 yılında Hatay 455 milyon dolarlık ihracat tutarı ile Türkiye yaş sebze-meyve ihracatının %20'sini gerçekleştirmektedir. Üretim miktarlarına göre Hatay'daki önemli tarım ürünleri ise narenciye, buğday, pamuk, mısır ve zeytindir. Hatay; ülke genelinde pazı, maydanoz, dereotu, mandalina üretiminde 1. sırada, portakal üretiminde 2. sırada yer almaktadır.

1.6.6 Turizm

Hatay İskenderun'da deniz, yayla gibi turizm kolları gelişmiştir. İl geneli olarak değerlendirildiğinde Hatay günümüze kadar birçok medeniyetin izlerini bıraktığı bir şehir olma özelliğine sahiptir. İlimiz ana yolların kavşak noktasında bulunduğundan, tarih boyunca kıtalar ve bölgeler arası ticarete önemli rol oynamıştır. Hatay; 2017 yılında Yaratıcı Şehirler ağına katılarak, UNESCO tarafından Dünya'nın 26. Gastronomi Şehri ilan edilmiştir. Böylelikle Hatay, UNESCO yaratıcı şehirler ağına ülkemizden katılan 4. şehir olmuştur. Hatay'da; turizm işletme belgesi ve turizm yatırım belgesi olmak üzere toplam 58 adet turistik tesis hizmet vermekte, yerli ve yabancı turistleri ağırlamaktadır. Ayrıca bölgemizdeki turizm sektörüne ilişkin gerekli restorasyon çalışmalarının yapılması, 5 yıldızlı otel sayısının ve yatak kapasitesinin artırılması ayrıca deniz, kültür, inanç, yayla, gastronomi turizmleri alanlarında girişimlerde bulunulması gibi yatırımlarımız hızla devam etmektedir.

1.7 Sanayileşme

1.7.1 İskenderun 1. Organize Sanayi Bölgesi

İskenderun-Adana (E-5) karayolunun 12. kilometresinde kuzeyde İskenderun Demir-Çelik ve Azgınlık Köyü, güneyde Mersin Çayı ve Sarıseki Köyü, batıda Akdeniz, doğuda Amanos Dağı arasında kalan alan üzerinde kurularak; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın teşkilat ve görevleri hakkındaki 3143 sayılı kanunun 2-d maddesine ve bu kanuna bağlı "Organize Sanayi bölgeleri Kurma Fonu Yönetmeliği" esaslarına göre 8.4.1980 tarih ve 8/650 sayılı bakanlar kurul kararına istinaden müteşebbis teşekkül başkanlığı oluşturularak 1980 tarihinde göreve başlamıştır.İskenderun Organize Sanayi Bölgesi, imalat sanayimizin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmeleri ve geliştirilmeleri için sınırları tehditli, tarımsal alanın dışında verimsiz ve çıplak arazi sahalarında sanayi işletmeleri için gerekli bulunan yol, su, kanalizasyon, drenaj, enerji, haberleşme ve benzeri altyapı hizmetleri yaptırıp sanayiciye tahsisini amaçlayan organize bir kuruluştur. Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren firmalarda yaklaşık5.000 kişi istihdam edilmektedir.

1.7.2 İskenderun 2. Organize Sanayi Bölgesi

İskenderun Azganlık Mahallesi'nde 75 hektar alana sahiptir. 18 ha alan için kamulaştırma işlemleri devam etmektedir. Mülkiyeti OSB'ye ait olan alanda, 3 adet parsel bulunup, 3 firmaya Demir-Çelik üretim sektörüne uygun olarak tahsisleri yapılmıştır. İskenderun 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin inşaat çalışmaları halen devam etmektedir.

1.7.3 Küçük Sanayi Sitesi

İlçemizin Dumlupınar Mahallesinde 483.000 m²'lik alanda kurulu bulunan Küçük Sanayi Sitesinde yaklaşık 1.000 işyeri faaliyet göstermekte olup, sanayi sitesinin yerleşim alanı dışına çıkarılması konusunda çalışmalar devam etmektedir.

1.8 İskenderun'daki Tarihi Ve Turistik Yerler

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için turizm sektörü milli gelire olan katkısı, sağladığı döviz gelirleri, ödemeler dengesine katkısı ve geliştirilen iş kolları ile yaratılan yeni istihdam alanları ile ülke ekonomisine katkısı oldukça büyüktür. Turizm sektörü bugün dünyada en fazla istihdam yapılan sektörlerin başında gelmektedir. Uluslararası turizmin ülkelerin refah seviyesine yaptığı katkı ve ülkelerin döviz rezervlerini artırıcı etkisiyle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için en önemli hizmet sektörü haline gelmiştir.

İskenderun; sahip olduğu körfezi, iklimsel avantajları, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle turizm alanında da önemli bir potansiyele sahiptir. Şehrimiz coğrafi konumu gereği hem deniz turizmine hem de yayla turizmine oldukça elverişlidir. Bölgemizin önde gelen turistik değerleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Antik Kent (İskenderun) Alexandretta: Bugünkü İskenderun kentidir. Geçmişinden günümüze pek az şey kalmıştır. Antakya'dan İskenderun'a girişteki liman kalıntılarına ait duvarlar ile şehir merkezindeki tarihi binalar hala mevcudiyetini korumaktadır. 1973 yılında Esentepe'de yapılan kazılarda, antik kentin kalıntılarına rastlanmış ve Büyük İskender'in bir büstü bulunmuştur.

2. Yunus Sütunu: İskenderun - Payas demiryolu yarması üzerinde olup İskenderun şehrinin giriş kapısı kalıntısıdır. Yöre halkının inanışına göre; Yunus Peygamber yunus balığının karnında burada karaya çıkmıştır.

3. İskenderun Deniz Müzesi: İskenderun Deniz Müzesi ve Kültür Sitesi Müdürlüğü İskenderun'un ilk ve tek, ülkemizin üçüncü deniz müzesidir. Müze 1930 yılında üç katlı bir ev olarak inşa edilmiş, 1942 yılında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından satın alınarak 1996 yılına kadar İskenderun Deniz Üs Komutanlığı Karargah binası olarak kullanılmıştır. 2008 yılında aslına uygun olarak restore edilen bina yedi odalı olup Hatay'ın kurtuluşu, İskenderun tarihi, Türk Deniz harp tarihinin geçmişini sergileyen 320'den fazla obje ve 200 kitaplık kütüphanesiyle ziyaretçilerini karşılamaktadır.

4. Kaptanpaşa Cami (Ulucami): Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait olan Merkez Kaptanpaşa Camii Hicri 1280 (Miladi 1864) yılında Kaptan Mehmet Paşa tarafından ahşap bina ve tek şerefeli taştan minare olarak yaptırılmıştır. 1974 yılında ahşap kısım yıkılarak bu günkü şekliyle betonarme ve tek kubbe ek olarak yeniden inşa edilmiş, eski taş minareye dokunulmadan yeniden 40 metre yüksekliğinde ikişer şerefeli iki minare daha ilave edilmiştir. Ortaya çıkan çatlaklar yüzünden tehlikeli durum arz etmesi sebebiyle sonradan yapılmış olan iki adet çift şerefeli minare Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün yıkım kararı ile 2005 yılı sonu itibariyle tamamen yıktırılmıştır. Yıkılan Minarelerin yerine yeniden bir minare yapılmıştır. 1864 yılından günümüze ulaşan bu caminin sadece eski taş minaresi tescilli tarihi eserdir.

5. Marcircos Kilisesi (Rum Ortodoks): 1585 yılında kurulan kilise Denizciler Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Halen yöre halkı tarafından gerek ibadet, gerekse adakta bulunmak için kullanılmaktadır. Marcircos Ortodoks kilisesinde 5 Mayıs Hıdır İlyas şenlikleri ve 6 Mayıs Aziz'in isim günü kutlamaları yapılmaktadır.

6. Aziz Nikola Kilisesi(Rum Ortodoks): 1870 yılında kurulmuş olan kilise, halen İskenderun'da kullanılmaktadır. Şehit Pamir caddesindedir. Halen ibadete açık olan kilisede paha biçilmez tablolar ve işlemler vardır.

7. KarasunManuk Ermeni Kilisesi: 1872 tarihinde yapılmıştır. Daha sonra restore edilen bu kilise Ermeni cemaati tarafından kullanılmaktadır.

8. İtalyan Katolik Latin Kilisesi: 1600'lü yılların başında Kapuçin Rahipleri tarafından kurulan kilise Mithat paşa caddesi üzerindedir. 1888 yılında büyük bir restorasyon geçiren yapı toplam 14 sütun üzerine oturmuştur. Haftanın her günü ayin yapılmaktadır.

9. İskenderun Deniz Müzesi: İskenderun Deniz Müzesi ve Kültür Sitesi Müdürlüğü İskenderun'un ilk ve tek, ülkemizin üçüncü deniz müzesidir. Müze 1930 yılında üç katlı bir ev olarak inşa edilmiş, 1942 yılında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından satın alınarak 1996 yılına kadar İskenderun Deniz Üs Komutanlığı Karargâh binası olarak kullanılmıştır. 2008 yılında aslına uygun olarak restore edilen bina yedi odalı olup Hatay'ın kurtuluşu, İskenderun tarihi, Türk Deniz harp tarihinin geçmişini sergileyen 320'den fazla obje ve 200 kitaplık kütüphanesiyle ziyaretçilerini karşılamaktadır. Müze Pazartesi ve Salı günleri hariç her gün 09.00-17.00 arasında ziyaretçilere açıktır.

2. MEVCUT DURUM ANALİZİ

2.1. İskenderun Ticaret Ve Sanayi Odası

Resmi olarak 20 Nisan 1920 yılında kurulduğu kabul edilen İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası, 1800'lü yıllardan bu yana şehrin tüccar ve sanayicilerine kuruluş gayesi çerçevesinde hizmetler vermektedir. Odamızın kuruluş amacı; üyelerimizin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamaktır. Odamızın yasal statüsü hakkında bilgi vermek gerekirse; odamız 5174 sayılı TOBB kanununda belirtilen işleri yapmak üzere kurulmuş kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliğe sahip meslek kuruluşudur. Oda meclisimiz, 22 meslek grubunun temsil edildiği meslek komite üyeleri arasından seçilen 54 meclis üyesinden oluşmaktadır. Odamızda 130 meslek komite üyesi bulunmaktadır. Odamız, meclis üyeleri içerisinde seçilen 11 yönetim kurulu üyesi tarafından yönetilmektedir. Odamızda 6 üyeden oluşan disiplin kurulu bulunmaktadır. Odamızda istihdam edilen personeller, 17 farklı birimin iş ve işlemleri çerçevesinde üyelerimize hizmet vermektedir.

2021 yılı verilerine göre odamızın ticari faaliyetini devam ettiren yaklaşık 6800 civarı toplam faal, bunların 3200 üye civarı adet (faal olup odaya borcu olan) ve askıda toplam 3200 civarı adet üye bulunmaktadır. Ayrıca Hesapları İnceleme Komisyonu, Etik Kurulu, Yönetim Gözden Geçirme ve Akreditasyon İzleme Kurulu, Yüksek İstişare Kurulu gibi oda organlarımız, odamız bünyesinde aktif olarak çalışmalar yapmaktadır. Odamız kuruluş amaçları doğrultusunda açmış olduğu eğitimler, verdiği seminerler, konferans ve paneller ayrıca katılmış olduğu fuarlar ile bölgemizdeki esnaf, sanayici ve girişimcilere destek olmakta ve iş dünyasının ticari potansiyelini artırmaktadır. Odamızın da desteğiyle 31.03.2015 tarihinde kurulan İskenderun Teknik Üniversitesi'nin bölgemizde eğitime ve bilime sunduğu katkıya ek olarak, üniversite ve iş dünyası işbirliği ve bu işbirliğinin kalıcı olması, odamızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Odamız tarafından Mustafa Kemal Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Denizcilik Fakültelerinin kurulması için, maddi ve manevi destek sağlanmış olup, bu yatırımlarla şehrimizin sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan gelişimine büyük katkılar sağlanmıştır. Bu fakültelerin bölgemizde kurulması, bugün İskenderun Teknik Üniversitesi'nin temellerini oluşturmuştur. Ayrıca odamızın tarafından yaptırılan İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası İlkokulu, İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası Anadolu Lisesi ayrıca birçok okula yapılan ek bina, konferans salonu gibi yardımlarla odamız tarafından eğitime ve bilime önemli destekler sağlanmıştır. Odamız tarafından 2012 yılından bu yana ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemine geçilmiş olup, bu sistem aktif olarak uygulanmaktadır. Odamız; ISO 9001 Kalite Belgesine, ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgesine ve Akreditasyon Sertifikasına sahiptir. 2012 yılında akredite olan odamız, 2018 yılının kasım ayında geçirmiş olduğu akreditasyon denetimi sonrasında sertifika türünü C sınıfından B sınıfına yükseltmiştir.

Bölgemizin ticari yapısının ülke ekonomisine daha fazla katkı sağlar yönde şekillenmesi, işletmelerin ticari faaliyetlerini uygun koşullarda yürütebilmeleri ve karşılaştıkları sorunların çözümlenebilmesi amacıyla kurulan İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası, bugün bölgenin önde gelen meslek kuruluşları arasında bulunmaktadır. Bölge ekonomisine yön veren kuruluş olarak bilinen İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası, kentte ekonomik ve sosyal birçok yatırım gerçekleştirmiştir ve gerçekleştirmeye de devam edecektir.

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

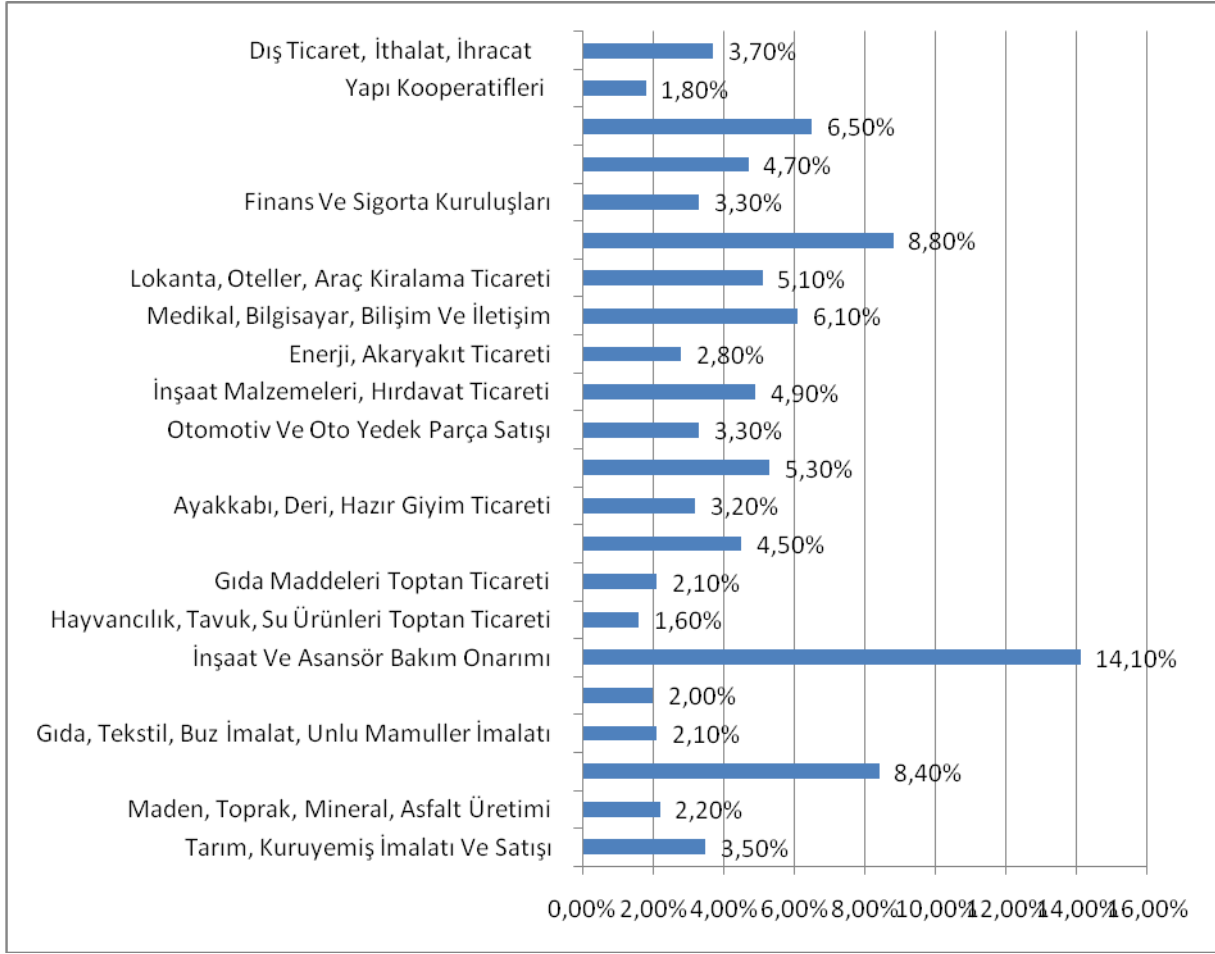
2.2 İskenderun Ticaret Ve Sanayi Odası Üye Demografik Yapısı

Oda 2021 üye anketi verileri esas alındığında üyelerin; faaliyet yapısı, işletme büyüklüğü ve yapısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2017-2018-2019-2020-2021 Yılı Üye Sayısı - Meslek Grubu Üye Sayısı Karşılaştırması							
Meslek Grubu	Faaliyet Alanları	Gerçek Tüzel Kişi					Temsiliyet Yüzdesi
		2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	
01. Meslek Grubu	Tarım, Kuruyemiş İmalatı Ve Satışı	218	231	247	264	281	3,5%
02. Meslek Grubu	Maden, Toprak, Mineral, Asfalt Üretimi	157	160	166	169	178	2,2%
03. Meslek Grubu	Metal, Kimya, Plastik, Elektrik Üretimi, Tıbbi Gazlar Üretimi	491	536	574	621	667	8,4%
04. Meslek Grubu	Gıda, Tekstil, Buz İmalat, Unlu Mamuller İmalatı	115	129	140	148	166	2,1%
5. Meslek Grubu	Orman Ürünleri, Mobilya Üretimi, Matbaa Ve Ambalaj İmalatı, Değerli Metal Ve Mücevher İmalatı	144	146	149	152	156	2,0%
6. Meslek Grubu	İnşaat Ve Asansör Bakım Onarımı	893	962	993	1054	1124	14,1%
7. Meslek Grubu	Hayvancılık, Tavuk, Su Ürünleri Toptan Ticareti	107	114	115	117	125	1,6%
8. Meslek Grubu	Gıda Maddeleri Toptan Ticareti	131	143	149	156	171	2,1%
9. Meslek Grubu	Gıda Maddeleri Perakende Ticareti, Tekel Ürünleri	264	293	309	331	359	4,5%
10. Meslek Grubu	Ayakkabı, Deri, Hazır Giyim Ticareti	221	233	238	246	254	3,2%
11. Meslek Grubu	Mobilya, Dayanıklı Tüketim Malları, Mefruşat, Kuyumculuk Ticareti	361	383	395	405	426	5,3%
12. Meslek Grubu	Otomotiv Ve Oto Yedek Parça Satışı	212	222	232	241	261	3,3%
13. Meslek Grubu	İnşaat Malzemeleri, Hırdavat Ticareti	337	355	361	383	392	4,9%
14. Meslek Grubu	Enerji, Akaryakıt Ticareti	190	199	203	212	222	2,8%
15. Meslek Grubu	Medikal, Bilgisayar, Bilişim Ve İletişim	398	419	433	452	487	6,1%
16. Meslek Grubu	Lokanta, Oteller, Araç Kiralama Ticareti	305	335	357	374	407	5,1%
17. Meslek Grubu	Nakliyat, Depolama, Gemi Kumanya, Gümrük Müşavirliği, Seyahat Acenteliği	502	533	585	638	698	8,8%
18. Meslek Grubu	Finans Ve Sigorta Kuruluşları	228	237	247	255	260	3,3%
19. Meslek Grubu	Gayrimenkul Alım, Satım, Mimar, Mühendislik Faaliyetleri, Tasarım Faaliyetleri	307	321	337	358	378	4,7%
20. Meslek Grubu	Eğitim, Sağlık, İlaçlama, Danışmanlık Ve Hizmet Sektörü	345	383	407	449	520	6,5%
21. Meslek Grubu	Yapı Kooperatifleri	139	140	141	143	147	1,8%
22. Meslek Grubu	Dış Ticaret, İthalat, İhracat	191	213	244	266	291	3,7%
	Toplam	1640	6687	7022	7434	7970	100,0%

Not: Bu sayılar faal, askı, tasfiye üye sayılarının toplam sayısıdır.

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

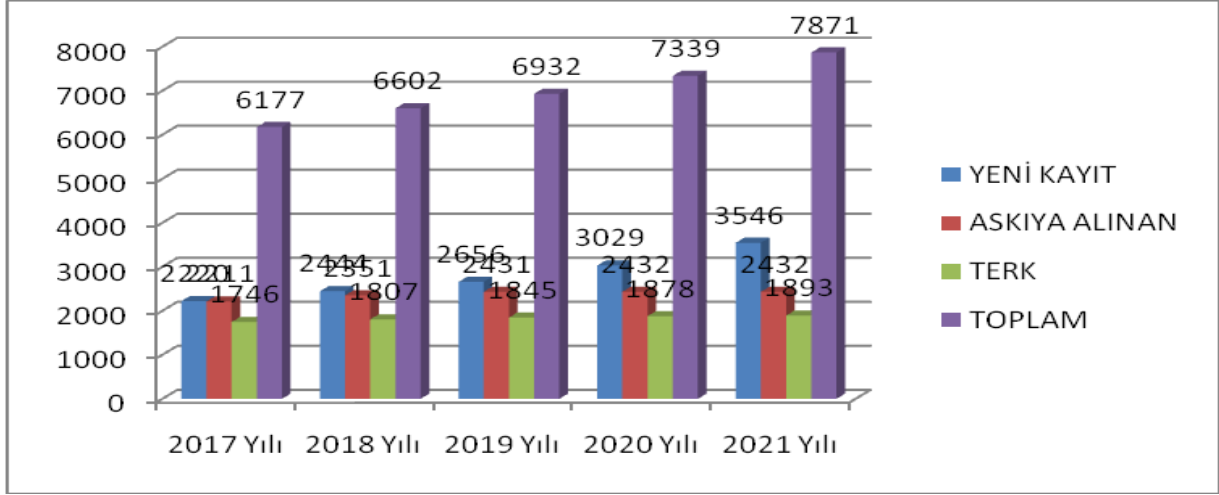
2.3 Ticaret Ve Sanayi Verileri

İskenderun ilinde faaliyet gösteren işletmelerin İskenderun Ticaret Ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre ticaret ve sanayi alanında faaliyet gösteren üyelerinin dağılımı aşağıdadır.

ÜYE KAYIT DURUMLARI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	Son YILDEĞİŞİM %'Sİ
YENİ KAYIT	2220	2444	2656	3029	3546	17,1%
ASKIYA ALINAN	2211	2351	2431	2432	2432	0,0%
TERK	1746	1807	1845	1878	1893	0,8%
TOPLAM	6177	6602	6932	7339	7871	7,2%

Kaynak: İskenderun TSO

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

Oda verilerine göre 2017 yılından sonra yeni üye sayısı görece artarken, benzer durum askıya alınan üyelere de görülmektedir.

Üye sayısı aktif pasif toplam artışı 2020 yılı 2021 yılı karşılaştırılmasına göre %17' ye yakın bir artış gösterirken bu oran aynı yıllarda terk sayısında %0,8 düzeyindedir.

2.3.1 Ticaret Potansiyeli

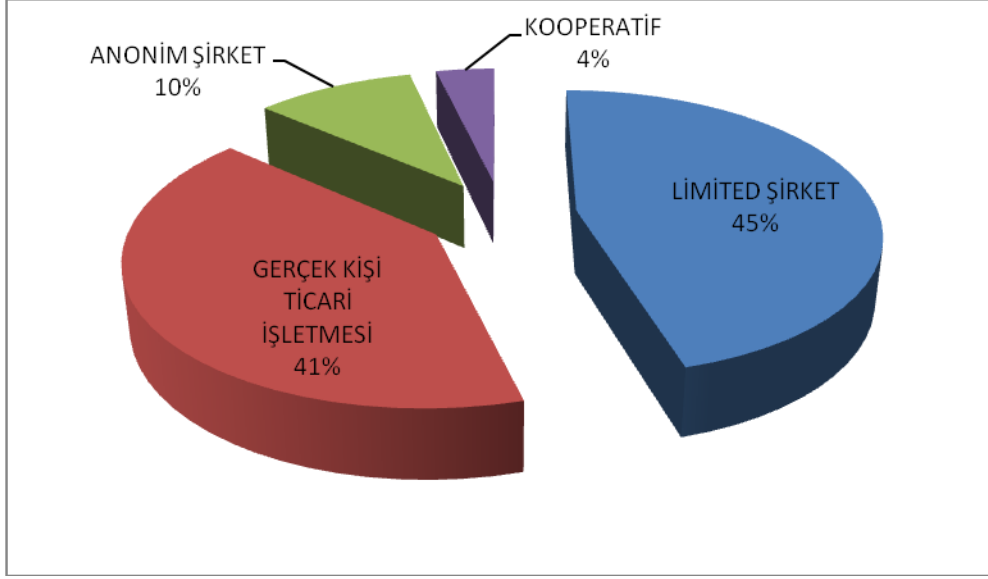
İskenderun ilçesinde faaliyet gösteren işletmelerin İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kayıtlı bilgilerine göre sektörel ve statüye göre aktif olan üye dağılımı aşağıdadır.

DERECELERİNE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	Son YILDEĞİŞİM %'Sİ
1.Derece	1.475	1.480	1.507	1.537	1.563	1,7%
2.Derece	586	619	620	620	620	0,0%
3. Derece	1.416	1.416	1.416	1.416	1.416	0,0%
4.Derece	1.193	1.193	1.193	1.193	1.193	0,0%
5.Derece	213	213	213	213	213	0,0%
FEV. Derece	6.343	6.736	7.043	7.425	7.935	6,9%
TOPLAM	11.226	11.657	11.992	12.404	12.940	4,3%

Yukarıdaki verilere göre 2021 yılında %1,7 oranında 1.derece şirket sayısında artış görülürken, 2. 3. 4. ve 5. derece şirketler için bu artış oranının %10 düzeyinde olduğu görülmektedir. Genel üye statü dağılımında ise son yıl içerisinde %4,3 oranında ortalama bir artış söz konusudur.

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

STATÜYE GÖRE ÜYE DAĞILIMI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı	Son YILDEĞİŞİM %'Sİ
LİMİTED ŞİRKET	4724	5008	5233	5502	5882	6,9%
GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	5013	5090	5131	5191	5249	1,1%
ANONİM ŞİRKET	987	1057	1124	1202	1291	7,4%
KOOPERATİF	459	459	461	466	474	1,7%
DİĞER	53	53	53	53	54	1,9%

Yukarıdaki verilere göre 2021 yılında Oda üye dağılımı statüye göre; %45 Limitet Şirket, %41'i gerçek kişi, %10 ise anonim şirketten oluşmaktadır. Kooperatif olan üye sayıları ise %4 oranındadır.

2.4 Ticaret Sicil Birimi Performansı

İTTO TİCARET SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ VERİLEN HİZMET SAYISI

VERİLEN HİZMET ADI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı
YENİ KAYIT	2.220	2.444	2.656	3.029	3.546
DEĞİŞİKLİK TESCİLİ	1.479	1.385	1.594	1.155	1.703
TERKİN TESCİLİ	1.746	1.807	143	118	156
Toplam	5.445	5.636	4.393	4.302	5.405

Tabloda da verildiği gibi odamız ticaret sicili ile faaliyete geçen yeni üye sayısı 2021 yılında 3.546 'ya yükselmiştir. Faaliyet alanı değişikliği yapan üye sayısı ise 1.703 civarındadır.

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

2.5 Oda Birimleri Belge Performansı (Adet)

İTISO VERİLEN EVRAK HİZMET SAYISI					
VERİLEN EVRAK HİZMET ADI	2017 yılı	2018 yılı	2019 yılı	2020 yılı	2021 yılı
Oda Kayıt Sicil Sureti Faaliyet Belgesi	5.784	5.693	4.878	4.878	4.280
İhale Durum Belgesi					
İmalat Yeterlilik Belgesi Yerli Malı	23	24	38	21	26
Belgesi Türk Malı Belgesi					
Kapasite Rapor Onayı	114	97	98	98	103
İş Makinası Tescil	133	186	108	155	225
Rayıç Tespitleri	71	70	43	44	55
Oda Sicil Yazışma	612	311	438	543	435
Ticaret Sicil Yazışma	1.737	1.547	1.319	832	1.114
Fiili Tüketim Ve Bilirkişi Ve Ekspert Raporları	127	122	95	115	97
Ticaret Sicil Gazetesi Oda Onayı	121	119	1.538	1.559	1.477
Dış Ticaret Belgeleri	14.275	15.937	17.202	16.957	16.569
Toplam	22.997	24.106	25.757	25.202	24.381

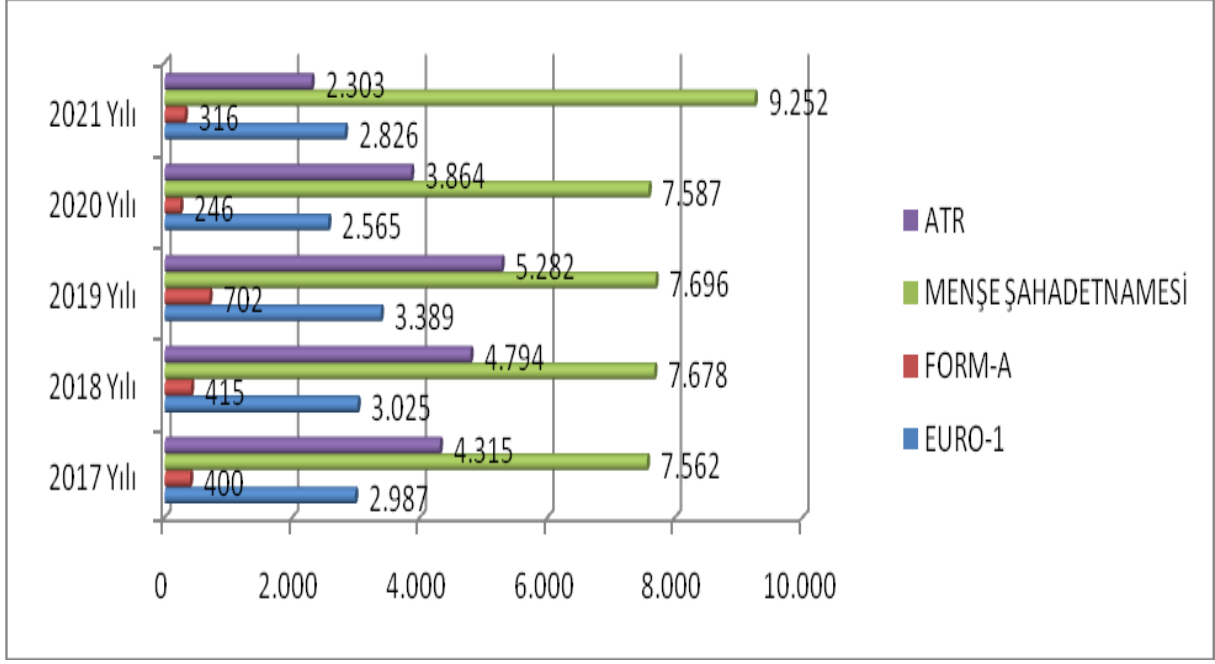
Odanın verdiği belgelerin dağılımı yukarıda verilmiştir. Değerlendirildiğinde oransal bir dağılım olduğu görülecektir. İskenderun'da üyelerin göze çarpan noktalar şunlardır;

1. İhale Durum Belgesi giderek azalan bir oran göstermektedir.
2. İş makineleri tescilinde oransal bir artış söz konusudur.
3. Ticaret Sicil gazetesi son 3 yılda sabite yakın bir değerdedir
4. Dış Ticaret belgeleri oransal olarak son 4 yılda, 25 bin civarında seyretmektedir

2.6 Dış Ticaret Belgeleri Performansı (Adet)

İHRACAT BELGELERİ ONAY VERİLERİ							
AYLAR	EURO-1	FORM-A	MENŞE ŞAHADETNAMESİ	MALEZYA MENŞE	EURO MED	İRAN MENŞE İSPAT BELGESİ	ATR
2017 Yılı	2.987	400	7.562	3	15	0	4.315
2018 Yılı	3.025	415	7.678	4	21	0	4.794
2019 Yılı	3.389	702	7.696	24	31	0	5.282
2020 Yılı	2.565	246	7.587	57	11	7	3.864
2021 Yılı	2.826	316	9.252	52	53	2	2.303
Toplam	14.792	2.079	39.775	140	131	9	20.558

İSKENDERUN TSO İSTATİSTİK RAPORU - 2022

Son 5 yıl içerisinde odamızda verilen dış ticaret belgeleri sayıları yukarıda verilmiştir. Tablo incelendiğinde Menşe Şahadetnamesi sayıları yıllara göre oransal bir artış gösterirken EURO-1, FORM-A, sayılarında yıllar bazında bir azalma göstermektedir. Uluslararası ticarete konu olan ürünlerin menşeyini belirten bu belge, ihracat yapan firmanın aldığı bu belge verileri ürün sayısında ve ihracat sayısında bir azalma olduğunu göstermektedir.

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası 2017-2021 yılları arası verileri esas alınarak hazırlanmış olan bu ekonomik veriler ile İskenderun'un Ticaret ve Sanayi durumu potansiyelini gösteren bir derlemedir.

Yalın hali ile İskenderun'un ekonomik konumlanışı ve göstergeleri için bir referans düzeyindedir. Ancak bu rapor verileri TSO tarafından yapılan işlemleri kapsadığı ve sadece kayda geçen verileri yansıttığı unutulmamalıdır.

Özellikle 2020 yılı Mart ayından sonra tüm dünyayı tehdit eden Covid-19 pandemisinin etkileri bu raporda göz önüne alınmamış ve değerlendirilmemiştir.

Benzer çalışma yapıldığında Pandeminin etkileri üzerinde durulabilecek veriler içerdiği için bu rapor göstergeleri referans alınabilir.

İlçe düzeyinde somut verilerin derlenmesi ile hazırladığımız bu ekonomik göstergelerin İskenderun ticaret ve sanayi alanı gelişimine katkı sağlamasını umuyor, tüm üyelerimize ticari hayatında başarılar diliyoruz.